

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Mw. J.C. Huizinga-Heringa
PorR/LOK/IPC 360
Postbus 20951
2500 EZ 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer (070) 373 8068	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Zienswijze op het voorstel tot wijziging van het Besluit m.e.r.	ons kenmerk BAMM/U201001518	datum 6 juli 2010

Geachte mevrouw Huizinga,

Bij deze dienen wij een zienswijze in op de voorgestelde wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (reparatie en modernisering) zoals gepubliceerd in Staatscourant 2010, 9086. Wij onderschrijven de urgentie tot het vinden van een oplossing voor de ontstane situatie om zo een tweede veroordeling van het Europese Hof van Justitie te voorkomen. (Kamerstukken II 2009/10, 3175, nr.38, bijlage, p.2.) Daarnaast is het van even groot belang om te streven naar een voor de nationale praktijk zorgvuldig en werkzaam m.e.r.-systeem.

De intenties zoals verwoord in de Nota van Toelichting, het streven naar een betere aansluiting tussen de Europese m.e.r.-richtlijn (ter bescherming van het milieu) en de Nederlandse regelgeving, ondersteunen wij. Echter de manier waarop deze juridisch in de voorgestelde wijziging is vormgegeven heeft zware gevolgen voor de bestuurspraktijk, de administratieve lasten voor gemeenten, bedrijven en andere initiatiefnemers. Het voorgestelde Besluit m.e.r. leidt tot veel meer m.e.r. beoordelingen en plan- m.e.r.'-en dan nodig en wenselijk is.

In deze zienswijze lichten wij de gevolgen aan u toe. Daarnaast worden in Bijlage een aantal bijzondere opmerkingen gemaakt. Onze zorgen over de gevolgen van het voorgestelde besluit voor de gemeentelijke praktijk zijn groot. Wij verzoeken u dringend een wetgevingstraject in gang te zetten om om tot een werkbaar m.e.r.-wetgeving te komen. In dit verband verwijzen wij u ook naar de door de Commissie voor de milieueffectrapportage ingediende zienswijze. De door hen gesignaleerde knelpunten en mogelijke voorstellen achten wij tevens van groot belang voor het komen tot een adequate oplossing.

Toevoeging van Categorie 51 aan onderdeel D

Het belangrijkste bezwaar tegen de wijziging van het Besluit m.e.r. is de toevoeging van categorie 51. De constructie die hierin besloten ligt ontraden wij ernstig. De opname van categorie D51 heeft tot gevolg dat voor alle activiteiten die genoemd worden in kolom 1 van de D-lijst, ongeacht de omvang, een m.e.r.-beoordelings procedure moet worden doorlopen. Voor alle in kolom 3 van de D-lijst genoemde plannen die mogelijk kaderstellend zijn voor de besluiten in kolom 4 moet dan een plan-m.e.r. worden opgesteld.

Dit heeft als consequentie dat voor bijvoorbeeld kleine (woningbouw) projecten een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen of een plan MER moet worden opgesteld. De verwachting is dat dit leidt tot uitholling van het instrument m.e.r. ,vertraging van projecten en een toename van de administratieve lasten. Daar tegenover staat dat deze werkwijze geen extra milieuwinst zal opleveren. Vooral in een tijd van economische crisis is dit geen gewenste ontwikkelin

Het wetsvoorstel verplaatst een groot aantal C-lijst activiteiten naar de D-lijst. Deze activiteiten zijn dan niet meer m.e.r.plichtig maar m.e.r.-beoordelingsplichtig, dit geldt bijvoorbeeld voor de activiteit woningbouw en de activiteit bedrijventerrein. Het overbrengen van de C-lijst activiteiten naar de D-lijst in combinatie met de D51-gevallen, heeft als gevolg dat de D-lijst verwordt tot een vergaarbak van zeer grote tot zeer kleinschalige activiteiten. Voor al deze gevallen geldt dan wettelijk één procedure: de m.e.r.beoordeling, waarbinnen ingevolge de Nota van Toelichting vervolgens weer onderscheid wordt gemaakt in de wijze van afhandeling. Deze constructie gaat in de praktijk leiden zeer veel m.e.r.-beoordelingstrajecten en tot nieuwe juridische afbakeningsvragen en geschillen.

Voorstel:

De in dit ontwerp-Besluit m.e.r. gekozen systematiek is juridisch gezien niet nodig voor een goede implementatie van de Europese m.e.r-richtlijn. Wij stellen voor om de categorie 51 te schrappen en ter uitvoering van de Richtlijn in het ruimtelijk plan/besluit te onderbouwen dat er in het desbetreffende geval geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, waarbij de factoren uit bijlage III van de Richtlijn betrokken worden. Dit overeenkomstig de vergewisplicht zoals omschreven in de Nota van Toelichting. Deze factoren uit de Richtlijn kunnen desgewenst in de nationale regelgeving geïncorporeerd worden.

Bestuurlijke en administratieve lasten

Het voorgenomen besluit m.e.r. lijkt haaks te staan op het streven naar deregulering en het terugdringen van administratieve lasten voor burgers en bedrijven. De Nota van Toelichting meldt dat het aantal MER-en per jaar 25 bedraagt en gaat daar in de berekening van de bestuurlijke lasten vanuit. Echter in 2009 heeft de Commissie voor de m.e.r. in totaal 333 adviezen uitgebracht (bron: website Commissie voor de m.e.r.). Het getal van 333 adviezen lijkt niet in verhouding te staan met de 25 MER-en in het wetsvoorstel. Bovendien is in de Nota van Toelichting geen rekening gehouden met de talloze m.e.r.-beoordeling die niet leiden tot een m.e.r., maar waarvoor wel veel vooronderzoek door zowel het bevoegd gezag als de initiatiefnemer moet worden verricht. Onder het regiem van categorie D51 zal, zoals hiervoor aangegeven, de bestuurlijke last ten behoeve van de m.e.r. beoordeling exponentieel stijgen. Bij onderdeel 4 en 5 van de Nota van Toelichting wordt hieraan voorbij gegaan.

Zowel grote als kleine gemeenten krijgen te maken met aanzienlijke administratieve/ bestuurlijke lasten en verlenging van procedures. Grote(re) gemeenten zullen vanwege de ruimtelijke dynamiek met een extra toename van de kosten te maken krijgen. Kleine(re) gemeenten vanwege het feit dat zij nu planmer'- en en m.e.r beoordelingen voor bijvoorbeeld veehouderijen moeten maken waar deze op dit moment nog zijn vrijgesteld. Dit alles legt een grote druk op de gemeentelijke organisatie en leidt tot extra kosten voor gemeenten en ontwikkelende partijen. Daarnaast is deze verhoging van de lastendruk moeilijk uit te leggen aan burgers.

Overigens wordt er gesteld dat de extra lasten door de gemeenten via de exploitatie verhaald zouden kunnen worden, maar deze kosten worden echter bij het bedrijfsleven niét als nieuwe lasten opgevoerd.

Om de toenemende lasten te verlichten wordt in de Nota van Toelichting een voorschot genomen op nieuw op te stellen wetgeving om ondermeer kleine wijzigingen en gebieden buiten de planm.e.r.-plicht te stellen. Wij stellen voor deze ontwikkeling niet af te wachten en dit voornemen nu al toe te passen op het voorliggende besluit. Zoals hiervoor uiteengezet is het wel de vraag of hierbinnen de systematiek van categorie D51 past.

Slot

Wij hopen met onze reactie op de voorgestelde wijziging van het Besluit m.e.r. een bijdrage te hebben kunnen leveren aan een voor de nationale praktijk werkzaam en doeltreffend m.e.r. systeem. Wij vertrouwen erop dat u onze reactie zult betrekken bij het aanpassen van het wetsvoorstel, voordat dit naar de Raad van State wordt gezonden. Graag zijn wij bereid onze reactie eventueel nader toe te lichten. Tevens willen wij graag nauw betrokken worden bij de verdere uitwerking van het voorstel.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mevrouw mr. S.E. Korthuis
lid directieraad

BIJLAGE I Bijzondere opmerkingen

Interpretatie Ruchpen arrest

In de Nota van Toelichting wordt verwezen naar de uitspraak van de Raad van State inzake de gemeente Ruchpen (200904456/1/M2). Volgens de Nota van Toelichting heeft de Afdeling geoordeeld dat het in z'n algemeenheid niet langer mogelijk is om enkel aan het Besluit m.e.r. de zekerheid te ontleen dat voor een activiteit geen m.e.r.-beoordeling hoeft plaats te vinden. Deze interpretatie van de uitspraak is naar onze mening onjuist. Volgens de Afdeling kan overeenkomstig de uitspraak van het Hof niet zonder meer worden uitgegaan van de absolute drempelwaarden en moeten de andere factoren zoals bedoeld in bijlage III van de Richtlijn mede betrokken worden. Maar uit de uitspraak volgt niet dat het hanteren van drempelwaarden in zijn algemeenheid niet mogelijk is.

'Stedelijk ontwikkelingsproject'

In de Nota van Toelichting wordt melding gemaakt van een (ons onbekend) onderzoek waaruit zou blijken dat het onmogelijk is om drempelwaarden zo te formuleren dat er rekening wordt gehouden met de criteria uit bijlage 3 van de m.e.r.-richtlijn (31997L0011). Echter in het wetsvoorstel worden nieuwe niet nader onderbouwde drempelwaarden gesteld, onder andere in de definitie van de categorie 'stedelijk ontwikkelingsproject' (onderdeel A van het ontwerpbesluit m.e.r.). Dit lijkt zich slecht te verhouden met het hiervoor genoemde "onderzoek" en met de constructie die met categorie D51 is geboden waarin, zoals blijkt uit de de Nota van Toelichting, juist is gekozen voor indicatieve drempelwaarden. Hier moet er altijd een m.e.r.-beoordeling of plan-m.e.r. doorlopen moet worden, ongeacht de omvang van de activiteit. Bovendien wordt in de definitiebepaling, een niet-limitatieve opsomming gegeven m.b.t. "stedelijke ontwikkelingsproject", door middel van de term "zoals". Dit achten wij niet wenselijk, aangezien dit veel onzekerheid met zich brengt. Het lijkt ons beter om een dergelijke opsomming in de Nota van Toelichting op te nemen

Crisis- en herstelwet

In artikel 2.9 van de Crisis- en herstelwet is aansluiting gezocht bij de drempelwaarden die in het huidige Besluit m.e.r zijn opgenomen. Met de voorgestelde aanpassing loopt het artikel niet meer synchroon met het Besluit m.e.r. Wij wijzen erop dat onderlinge afstemming een voorwaarde is om de voorzieningen van deze wet succesvol aan te wenden.

Overgangsbepaling

Uit de overgangsbepaling (ARTIKEL II) vloeit onder meer voort dat indien reeds voor het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit m.e.r. kennisgeving is gedaan van een (voor)ontwerp van een besluit bij de voorbereiding waarvan een MER moet worden gemaakt, en dit (voor)ontwerp reeds ter inzage is gelegd het (oude) Besluit m.e.r. van toepassing blijft ten aanzien van deze kennisgeving. De Nota van Toelichting bevat niet een nadere verduidelijking omtrent dit artikel. Onduidelijk is of hieruit ook volgt dat ten aanzien van de vervolprocedure eveneens het 'oude' Besluit m.e.r. van toepassing is. Enkel gelet op een tekstuele interpretatie lijkt dit niet rechtstreeks uit voornoemde overgangsrechtelijke bepaling voort te vloeien. Wij pleiten derhalve voor heldere overgangsbepaling.